

POSLOVNO IZVJEŠĆE TRGOVAČKOG DRUŠTVA

za razdoblje 01. siječnja do 31. prosinca 2023. godine

**Zagrebački
Velesajam**

izdano u Zagrebu, 19. 12. 2023.

SADRŽAJ

1.	PISMO UPRAVE DRUŠTVA	1
2.	PROFIL DRUŠTVA	2
2.1.	Misija i vizija Društva	4
2.2.	Tijela Društva.....	5
2.3.	Organizacijska struktura.....	6
3.	OSTVARENJE PLANIRANIH POSLOVNIH CILJEVA TRGOVAČKOG DRUŠTVA ZAGREBAČKI VELESAJAM D.O.O. ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2023.	7
3.1.	Značajniji poslovni događaji u provedbi Plana poslovanja i programa radova za 2023..... i uzroci bitnih odstupanja	8
3.2.	Aktivnosti na provođenju mjera štednje i racionalizacije poslovanja i učinci	13
4.	STANJE ZAPOSLENOSTI, FIZIČKOG OPSEGA USLUGA I KVALITETE USLUGA.....	17
4.1.	Broj zaposlenih.....	17
4.2.	Fizički opseg usluga	19
4.3.	Stanje kvalitete usluga.....	19
5.	FINANCIJSKI REZULTATI POSLOVANJA ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ – PROSINAC 2023.....	22
5.1.	Račun dobiti i gubitka	22
5.2.	Bilanca.....	25
6.	INVESTICIJE	27
7.	KLJUČNI POKAZATELJI USPJEHA.....	30
8.	OČEKIVANI BUDUĆI RAZVOJ DRUŠTVA I AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA.....	32
9.	STJECANJE VLASTITIH DIONICA	34
10.	PODRUŽNICE DRUŠTVA.....	34
11.	FINANCIJSKI INSTRUMENTI DRUŠTVA.....	35
12.	IZLOŽENOST POSLOVNIM RIZICIMA	35
13.	ZAKLJUČNE OCJENE	36

1. PISMO UPRAVE DRUŠTVA

Zagrebački velesajam d.o.o. trgovačko je društvo u 100% vlasništvu Grada Zagreba sa 114 godina dugom tradicijom poslovanja. Cilj Društva je intenzivno pozicioniranje sajamskih projekata, kao i pozicioniranje same lokacije kao destinacije za održavanje društvenih, kulturnih i zabavnih događanja. U skladu s našom misijom ponovne uspostave Zagrebačkog velesajma kao središta gospodarskih aktivnosti u Gradu Zagrebu i Republici Hrvatskoj, uvedene su učinkovite izmjene u procesima poslovanja kao i programsko restrukturiranje sajamskih koncepata.

Ukupni prihodi društva za 2023. godinu iznosili su **13.882.025 eura** te su za 34% viši od onih ostvarenih u 2022. godini. Prihodi od osnovne djelatnosti društva iznosili su 10.182.978 eura te su za 23,4% viši od onih ostvarenih u 2022. godini, dok su ostali poslovni prihodi iznosili 3.643.309 eura te su za 80% viši od ostvarenih u 2022. godini.

Prihodi od osnovne djelatnosti Društva (organizacije sajмова i događanja) u 2023. godini iznose 3,5 milijuna eura i za 33,8% su veći od ostvarenih u istom razdoblju prethodne godine. U odnosu na planirane, prihodi od osnovne djelatnosti Društva su veći za 22,9%, odnosno 0,65 milijuna eura.

Od siječnja do prosinca 2023. godine u 5 termina je održano 8 specijaliziranih sajмова na 23.379 m² izlagačke površine, a na kojima je sudjelovalo 696 direktnih izlagača. Ostvareni prihodi sajмова iznose 1,6 milijuna eura i veći su za 57,4% u odnosu na ostvarene u 2022. godini. U periodu neodržavanja sajмова, sav raspoloživi prostor se davao zakupcima u privremeni zakup te su ove aktivnosti uspjele ostvariti povećanje prihoda za 18,7% veće od ostvarenih prethodne godine.

Prihodi od zakupa iznose 6,7 milijuna eura te su za 1 milijun eura veći od ostvarenih prethodne godine. Tijekom godine raspisano je 5 natječaja za davanje u zakup preostalih ili prostora kojima su istekli ugovori o zakupu. Nove ugovore nakon provedenih natječaja sklopilo je 34 zakupnika. Postignute cijene na natječajima su značajno veće od prijašnjih. Društvo je kontinuirano kroz 2023. godinu primjenjivalo indeksaciju cijena zakupa sukladno ugovorima o zakupu.

EBITDA Društva za 2023. godinu iznosi 2.427.545 eura a dobit razdoblja nakon oporezivanja 736.468 eura. Gotovo svi pokazatelji uspješnosti poslovanja ukazuju na nastavak pozitivnih pomaka i zaokret u poslovanju Društva.

Dio aktivnosti koje će se realizirati i čiji će efekti biti vidljivi tijekom 2024. godine, pripremljen je u 2023. godini. Društvo će i dalje nastojati maksimizirati prihode korištenjem svih raspoloživih kapaciteta, ali se istovremeno rukovoditi racionalizacijom na rashodnoj strani.

Direktorica Zagrebačkog velesajma d.o.o.

Renata Suša

2. PROFIL DRUŠTVA

Zagrebački velesajam svoju 114. godina staru priču započinje davne 1909. godine kada su lokalni gospodarstvenici osnovali Zagrebački zbor, a prve sajamske manifestacije održavane su u današnjoj Martićevoj ulici. 1925. godine Zagrebački zbor postaje jedan od osnivača Međunarodne unije sajmovi (UFI). 1947. godine, sajam dobiva novo ime, a koje je zadržano još i danas te predstavlja spoj tradicije ali i inovativnosti na području sajamske industrije. Razvojem sajamske djelatnosti i sve većom potrebom za spajanjem ponude i potražnje, 1956. godine zaslugom gradonačelnika Većeslava Holjevca, Zagrebački velesajam premješten je preko Save, od kada započinje i njegov puni zamah a koji je danas usmjeren na jačanje sajamske industrije.

Rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu od 2. siječnja 2007. godine, Zagrebački velesajam pripojen je društvu Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o., Zagreb, Savska 1., gdje je upisano osnivanje podružnice pod rednim brojem 014 pod nazivom Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. – Podružnica Zagrebački velesajam. Rješenjem trgovačkog suda od 2. siječnja 2007. godine Gradsko komunalno gospodarstvo d.o.o. – Podružnica Zagrebački velesajam mijenja naziv u Zagrebački holding d.o.o. – Podružnica Zagrebački velesajam.

Zadnja statusna promjena provedena je krajem 2017. godine kada Zagrebački velesajam izdvajanjem iz Zagrebačkog holdinga, rješenjem Trgovačkog suda od 29.12.2017., prestaje djelovati kao podružnica Zagrebački velesajam te se transformira u samostalno trgovačko društvo s ograničenom odgovornošću Zagrebački velesajam d.o.o. u 100% vlasništvu Grada Zagreba. Kao samostalno trgovačko društvo Zagrebački velesajam posluje od 01. siječnja 2018. godine gdje nastavlja poslovati kao dinamička poslovna platforma, te svojim radom i djelovanjem putem sajmovi i događanja još snažnije doprinosi promicanju razvoja gospodarstva, poduzetništva i obrtništva Grada Zagreba i Republike Hrvatske.

Društvo radi na intenzivnom pozicioniranju i rastu svojih sajmovi, kao i pozicioniranju lokacije kao mjesta održavanja sajmovi drugih organizatora, s ciljem osnaživanja sajamske industrije, a okupljanjem svih gospodarskih i institucionalnih dionika pozicionirati Zagrebački velesajam kao središte gospodarskih aktivnosti u Gradu Zagrebu i Republici Hrvatskoj.

Zagrebački velesajam svoje poslovanje realizira kroz slijedeće grupe djelatnosti:

1. Sajmovi i događanja na Zagrebačkom velesajmu:

- organizacija sajmova prema godišnjem Kalendaru sajmova;
- kongresi i stručno popratne aktivnosti u sajamsko vrijeme, promocija izlagača;

2. Događanja i privremeni najam:

- organizacija sajmova s vanjskim organizatorima;
- organizacija događanja;
- iznajmljivanje prostora za privremeno korištenje;
- projekti uređenja izvan prostora Zagrebačkog velesajma i ostale usluge;
- zakup reklamnog prostora.

3. Zakup

- iznajmljivanje prostora za ugostiteljstvo, maloprodaju, urede, skladišta, sportske terene i ostale usluge.

2.1. Misija i vizija Društva

Zagrebački velesajam komunikacijska je platforma koja organizacijom sajmova i događanja promiče i umrežava gospodarstvo Grada Zagreba i Republike Hrvatske s europskim i vaneuropskim okruženjem.“

Izjava o misiji:

„Zagrebački velesajam - srce poslovne i društvene komunikacije Grada Zagreba i Republike Hrvatske.“

Izjava o viziji:

„Nacionalno i međunarodno središte poslovne i komunikacijske izvrsnosti i inovativnosti.“

2.2. Tijela Društva

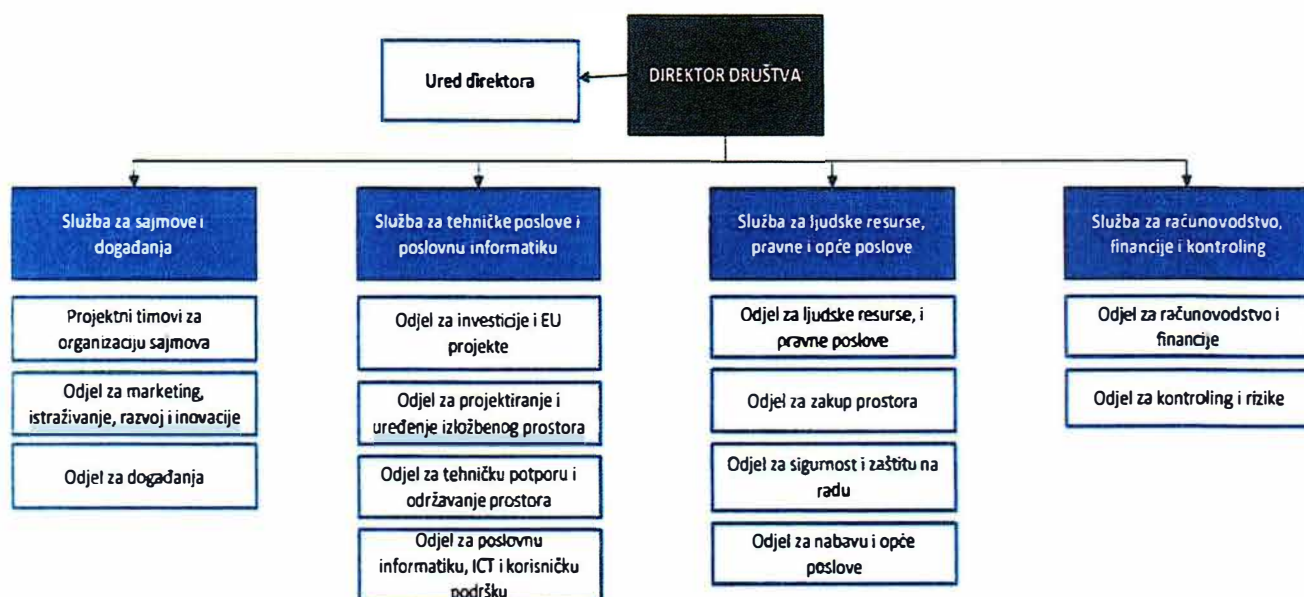
Društvo zastupa:

- Renata Suša – članica Uprave, direktorica,
- Zastupa pojedinačno i samostalno od 21.veljače 2022.

Skupština Društva:

- Mag. pol. Tomislav Tomašević; gradonačelnik Grada Zagreba – predsjednik Skupštine Društva (od 4. lipnja 2021. godine)
- Dr.sc. Danijela Dolenec, članica Skupštine (od 4.lipnja.2021. godine)
- Dr.sc. Luka Korlaet, član Skupštine Društva (od 4. lipnja 2021. godine)

2.3. Organizacijska struktura

3. OSTVARENJE PLANIRANIH POSLOVNIH CILJEVA TRGOVAČKOG DRUŠTVA ZAGREBAČKI VELESAJAM D.O.O. ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ-PROSINAC 2023.

R.br.	Opis	Ostvareno	Plan	Ostvareno	Indeksi	
		I.-XII.2022.	I.-XII.2023.	I.-XII.2023.	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	UKUPNI PRIHODI	10.327.154	14.147.000	13.882.025	134,4	98,1
2.	UKUPNI RASHODI	10.297.617	13.731.962	13.081.912	127,0	95,3
4.	DOBIT PRIJE OPOREZIVANJA	29.537	415.038	800.113	2.708,8	192,8
5.	POREZ NA DOBIT	-3.604		63.645		
6.	DOBIT RAZDOBLJA	33.141	415.038	736.468	2.222,2	177,4

Ukupni prihodi Društvo je u razdoblju I - XII 2023. godine ostvarilo ukupne prihode u iznosu od **13.882.025 eura**, i veći su od ostvarenih u istom razdoblju 2022. godine za 34,4% (apsolutno 3,5 milijuna) te su za 1,9% manji od planiranih (apsolutno 0,26 milijuna). Povećanje prihoda u odnosu na 2022. godinu rezultat je rasta prihoda svih aktivnosti Društva.

Ukupni rashodi Ukupni rashodi Društva za razdoblje I - XII 2023. godine iznose **13.081.912 eura**, a u odnosu na ostvarene rashode u istom razdoblju 2022. godine, ukupni rashodi su veći za 27% (apsolutno 2,8 milijuna). U odnosu na planirane, ukupni rashodi su manji za 4,7% (apsolutno 0,65 milijuna). Na povećanje ukupnih rashoda u odnosu na ostvarene 2022. godine, najveći utjecaj su imali troškovi energenata.

Dobit Društvo Zagrebački velesajam d.o.o. je u razdoblju siječanj – prosinac 2023. godine ostvarilo dobit razdoblja od **736.468 eura**, što je 77,4% više od planirane dobiti. Prethodne godine Društvo je ostvarilo dobit razdoblja od 33.141 eura.

3.1. Značajniji poslovni događaji u provedbi Plana poslovanja i programa radova za 2023. i uzroci bitnih odstupanja

RAZRADA PRIHODA PO DJELATNOSTIMA

R.br.	Opis	Ostvareno	Rebalans	Ostvareno	Indeksi	
		I.-XII.2022.	I.-XII.2023.	I.-XII.2023.	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Sajmovi	1.019.309	1.346.000	1.604.236	157,4	119,2
2.	Događanja i privremeni najam	1.592.239	1.495.000	1.890.180	118,7	126,4
3.	Zakup	5.637.944	6.714.000	6.688.562	118,6	99,6
4.	UKUPNO	8.249.492	9.555.000	10.182.978	123,4	106,6

Poslovni prihodi Društva porasli su za 23,4% u odnosu na ostvarene 2022. godine te 6,6% u odnosu na planirane za 2023. godinu.

Odstupanja ostvarenja prihoda po djelatnostima

- Prihodi od osnovne djelatnosti, a to je organizacija sajмова, bilježe povećanje za 57,4% u odnosu na ostvarene u 2022. godini te su za 19,2% veći od planiranih za 2023. godinu.
- Prihodi od organizacije događanja i privremenog najma veći su za 18,7% od ostvarenih u 2022. godini, a za 26,4% su veći od planiranih za 2023. godinu.
- Prihodi od zakupa su veći za 18,6% u odnosu na ostvarene u 2022. godini te su na razini planiranih za 2023. godinu.

SAJMOVI

Tijekom 2023. godine u pet termina realizirano je osam specijaliziranih sajмова (s time da su Croagro i Sajmovi hrane i zdravog življenja iskazani prihodovno kao zajednički projekt). Na izlagačkoj površini od 23.379 m² sudjelovalo je 696 direktnih izlagača te 667 suizlagača.

Ostvareni prihodi sajмова iznose 1,6 milijuna eura i veći su za 57,4% od ostvarenih u 2022. godini te su za 19,2% veći od planiranih.

Zagrebački sajam nautike te Dani lova i ribolova su se nakon dvije pandemijske godine vratili u punom sjaju te su u zajedničkom terminu ostvarili 0,4 milijuna eura prihoda. Ostvareni prihodi su na razini planiranih.

Sajam Beauty & Hair Expo Zagreb je ostvario rast prihoda od 123% u odnosu na prethodnu godinu i na razini je planiranih prihoda.

Veliki iskorak je napravila Ambienta, čiji su ostvareni prihodi veći za 146,8% u odnosu na 2022. godinu te su dvostruko veći od planiranih. U terminu sa Ambientom održan je sajam Hotel & Gastroteh, koji je za 46% prebacio planirane prihode.

Interliber tradicionalno bilježi rast te su ostvareni prihodi veći za 36,7% u odnosu na 2022. godinu, dok su u odnosu na planirane za 2023. godinu veći za 28,7%.

Objedinjena su dva specijalizirana sajma i održani pod nazivom Croagro i Sajmovi hrane i zdravog življenja. Ostvareni prihodi su 8,8% manji od ostvarenih prethodne godine te su 10,1% manji od planiranih.

Tablica 1. Analiza prihoda i realiziranog prostora po održanim sajmovima u 2023. godini

Sajmovi	Ostvareno 2022.		Plan 2023.		Ostvareno 2023.		Indeksi	
	m ²	€	m ²	€	m ²	€	7/3	7/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Zagrebački sajam nautike			7.161	383.086	7.161	383.086		100,0
Dani lova i ribolova			341	33.689	341	33.689		100,0
Beauty & Hair Expo Zagreb	614	40.432	1.113	90.175	1.113	90.174	223,0	100,0
Ambienta	2.169	121.702	4.000	149.882	2.340	300.383	246,8	200,4
Hotel & Gastroteh			700	41.000	575	59.813		145,9
Interliber	6.487	374.705	6.700	398.168	7.373	512.352	136,7	128,7
Croagro	5.007	246.383	6.000	250.000	4.476	224.739	91,2	89,9
Sajmovi hrane i zdravog življenja								
Biam&Zavarivanje	1.815	103.051						
Dentex	1.842	133.036						
Ukupno	17.934	1.019.309	26.015	1.346.000	23.379	1.604.236	157,4	119,2

Tablica 2. Analiza osnovnih pokazatelja sajmova u 2023. godini

Opis	Ostvareno I.-XII.2022.	Plan I.-XII.2023.	Ostvareno I.-XII.2023.	Indeksi	
				4/2	4/3
1	2	3	4	5	6
Prihodi - €	1.019.309	1.346.000	1.604.236	157,4	119,2
Izložbena površina - m ²	17.934	26.015	23.379	130,4	89,9
Uređenje - m ²	5.717	5.575	6.544	114,5	117,4
Broj direktnih izlagača	601	709	696	115,8	98,2

U odnosu na ostvarenje 2022. godine, sajmovi su ostvarili značajan rast i financijskih i naturalnih pokazatelja.

Realizacija izložbene površine rasla je za 30,4% u odnosu na ostvarenu 2022. godine te je za 10,1% manja od planirane. Uređeni izložbeni prostor na sajmovima veći je za 14,5% u odnosu na prošlogodišnji te za 17,4% u odnosu na planirani. Direktnih izlagača na sajmovima bilo je više za 15,8% u odnosu na 2022. godinu te su na razini planiranih.

DOGAĐANJA I PRIVREMENI NAJAM

Za vrijeme kada se ne održavaju sajmovi, prostor Zagrebačkog velesajma koristi se za organizaciju događanja i drugih aktivnosti te za privremeni najam skladišnog prostora.

Prihodi ostvareni van sajamskim aktivnostima na Zagrebačkom velesajmu iznose 1,9 milijuna eura, što je 18,7% više od ostvarenih u 2022. godini te su za 26,4% veći od planiranih za 2023. godinu.

Tablica 3. Analiza prihoda Događanja i privremenog najma u 2023. godini

R.br.	Opis	Ostvareno	Plan	Ostvareno	Indeksi	
		I.-XII.2022.	I.-XII.2023.	I.-XII.2023.	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	614 Privremeni najam prostora - razne aktivnosti	585.855	570.000	576.979	98,5	101,2
2.	750 Privremeni najam prostora - razne aktivnosti	82.423	75.000	192.579	233,6	256,8
3.	751 Privremeni najam prostora - razne aktivnosti	360.878	450.000	631.080	174,9	140,2
4.	753 Privremeni najam prostora - skladišta i ostali prostori	501.650	360.000	445.505	88,8	123,8
5.	754 Privremeno korištenje- uredski prostor	11.561	5.000	2.616	22,6	52,3
6.	755 Projekti uređ izvan ZV-a i ostale usluge	7.838		6.334	80,8	
7.	759 Zakup oglasnih površina	42.034	35.000	35.087	83,5	100,2
8.	Ukupno	1.592.239	1.495.000	1.890.180	118,7	126,4

Aktivnosti događanja i privremenog najma ostvaruju prihode organizacijom evenata, davanjem u najam kongresne dvorane za organizaciju stručnih i drugih skupova te drugih događanja.

Slobodni paviljonski kapaciteti se, u vrijeme kada se ne održavaju sajmovi, iznajmljuju za privremene maloprodaje i druge namjene. Također se iznajmljuju prostori za skladištenje u privremenom zakupu (do 6 mjeseci).

Od većih projekata koji su realizirani u 2023. godini treba istaknuti organizaciju sljedećih:

- WSC-a,
- WRC-a,
- CACIB,
- Reboot Info Gamera u vrijeme održavanja Interlibera,
- Zagrebački obrtnički sajam,
- Smotra sveučilišta,
- International Charter Expo
-

ZAKUP

Prostor koji nije u funkciji održavanja sajmova, iznajmljuje se raspisivanjem javnog natječaja temeljem Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnog prostora.

Prihodi od zakupa u 2023. godini iznose 6,7 milijuna eura i veći su za 18,6% u odnosu na ostvarene u 2022. godini te su na razini planiranih prihoda.

Sve aktivnosti zakupa, izuzev ostalih usluga, bile su podložne slijedećem:

- primjeni indeksacije cijena na ugovore o zakupu;
- davanjem u zakup preostalih slobodnih prostora (aktivno provođenje natječaja);
- provođenju natječaja za zakup za sve prostore kojima su istekli ugovori o zakupu

Tijekom godine raspisano je 5 natječaja za slobodne prostore, kao i prostore kojima je istekao ugovor o zakupu.

Tablica 4. Analiza prihoda i prostora zakupa u 2023. godini

Aktivnost	Ostvareno I. - XII. 2022.		Plan I. - XII. 2023.		Ostvareno I. - XII. 2023.		Indeksi	
	m ²	€	m ²	€	m ²	€	7/3	7/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Uredski prostor	13.811	1.428.512	13.480	1.548.000	13.712	1.546.915	108,3	99,9
Maloprodaje	20.032	984.407	19.325	1.073.000	19.325	1.062.280	107,9	99,0
Ostale usluge		316.256		408.000		360.067	113,9	88,3
Ugostiteljstvo	3.570	187.309	3.529	283.000	3.529	293.402	156,6	103,7
Skladišni prostor	43.264	712.350	44.336	1.180.000	45.339	1.183.630	166,2	100,3
Športski tereni	90.469	2.009.110	90.020	2.222.000	92.431	2.242.268	111,6	100,9
Ukupno	171.146	5.637.944	170.690	6.714.000	174.336	6.688.562	118,6	99,6

Sve aktivnosti zakupa poslovnog prostora su ostvarile veće prihode od ostvarenih 2022. godine i to: uredski prostor 8,3%, maloprodaje 7,9%, ostale usluge 13,9%, ugostiteljstvo 56,6%, skladišni prostor 66,2%, a športski tereni 11,6%.

Ostvareni prihodi aktivnosti dugoročnih zakupa su na razini planiranih za 2023. godinu.

OSTALI PRIHODI

R.br.	Opis	Ostvareno	Plan	Ostvareno	Indeksi	
		I.-XII.2022.	I.-XII.2023.	I.-XII.2023.	5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Prihodi iz interne realizacije	5.754	8.000	5.341	92,8	66,8
2.	Prihodi od ukidanja rezerviranja	23.434	24.000	51.402	219,3	214,2
3.	Naplaćena otpisana potraživanja	53.997	20.000	24.174	44,8	120,9
4.	Prihodi od revalorizacije	578.662		317.306	54,8	
5.	Ostali prihodi	1.356.138	4.480.000	3.245.086	239,3	72,4
6	UKUPNO OSTALI POSLOVNI PRIHODI	2.017.985	4.532.000	3.643.309	180,5	80,4

U 2023. godini ostali poslovni prihodi su ostvarili povećanje od 80,5% u odnosu na ostvarene prethodne godine, te su manji za 19,6% u odnosu na planirane.

Prihodi iz interne realizacije manji su za 7,2% u odnosu na ostvarene u 2022. godini te za 33,2% u odnosu na planirane.

Prihodi od ukidanja rezerviranja veći su za 119,3% u odnosu na ostvarene 2022. godine te za 114,2% u odnosu na planirane.

Naplaćena otpisana potraživanja manja su za 55,2% u odnosu na prethodnu godinu te bilježe povećanje od 20,9% u odnosu na planirane.

Prihodi od promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine manji su za 45,2% u odnosu na evidentirane u 2022. godini.

Značajno povećanje u odnosu na prethodnu godinu bilježe ostali prihodi, a najvećim dijelom (apsolutno 2,9 milijuna) se odnose na subvenciju Vlade RH za energente. Temeljem usklade sa GSKG za komunalnu naknadu iz 2017. godine, evidentirano je 0,3 milijuna eura prihoda. U odnosu na planirane, ostali prihodi su manji za 19,6%. Manje od planiranih su subvencije za energente, a uslijed nastalih manjih troškova za električnu i toplinsku energiju.

Potpore od Grada Zagreba

Za pojedine sajamske projekte Grad Zagreb sudjeluje u sufinanciranju troškova za pojedine sajamske projekte. Iznosi primljenih financijskih sredstava uključeni su u prihod pojedinog sajma.

U razdoblju siječanj – prosinac 2023. godine ostvarena je financijska potpora za sufinanciranje troškova sajma Ambianta u iznosu 33.600 eura.

3.2. Aktivnosti na provođenju mjera štednje i racionalizacije poslovanja i učinci

Ukupni rashodi Zagrebačkog velesajma d.o.o. za razdoblje I. – XII. 2023. godine iznose 13.081.912 eura, što je za 27% više od ostvarenih u istom razdoblju 2022. godine (apsolutno 2,8 milijuna) te su 4,7% manji od planiranih (apsolutno 0,65 milijuna).

U odnosu na ostvarene u 2022. godini manji su ostali vanjski troškovi za 7,6% (0,2 milijuna) te rezerviranja za 51,4% (0,1 milijuna).

U odnosu na ostvarene u 2022. godini povećanje bilježe troškovi sirovina i materijala za 55% (1,7 milijuna), ostali poslovni rashodi za 258,7% (0,35 milijuna) te financijski rashodi za 242,4% (0,8 milijuna).

Najveće smanjenje rashoda u odnosu na planirane ostvarili su troškovi sirovina i materijala za 27,5% (1,8 milijuna), ostali vanjski troškovi za 7,5% (0,2 milijuna) te naknade troškova radnicima za 18,1% (0,1 milijun).

Povećanje troškova u odnosu na planirane bilježe troškovi zaposlenih za 5,5% (0,16 milijuna), rezerviranja za 146,8% (58.587 eura), ostali poslovni rashodi za 164,6% (0,3 milijuna) te financijski rashodi za 420,5% (0,95 milijuna).

Tablica 5. Analiza rashoda ostvarenih u 2023. godini

R.br.	Opis	Ostvareno I.-XII.2022.	Plan I.-XII.2023.	Ostvareno I.-XII.2023.	Indeksi 5/3	5/4
1	2	3	4	5	6	7
1.	Troškovisirovina i materijala	3.103.848	6.637.829	4.811.648	155,0	72,5
2.	Ostali vanjski troškovi (troškovi usluga)	2.558.807	2.554.333	2.363.308	92,4	92,5
3.	Troškovi osoblja	3.019.458	2.866.000	3.022.596	100,1	105,5
4.	Amortizacija	512.691	516.000	508.372	99,2	98,5
5.	Naknade troškova radnicima i ostala mat. prava	378.224	664.260	543.723	143,8	81,9
5.1.	- otpremnine redovne		2.660	2.655		99,8
5.2.	- otpremnine zbog poslovno/osobno uvjet.otkaza	41.144	250.200	136.810	332,5	54,7
5.3.	- ostale naknade	337.080	411.400	404.258	119,9	98,3
6.	Ostali troškovi poslovanja	26.342	27.130	36.361	138,0	134,0
7.	Vrijednosno usklađenje kratkotrajne imovine	19.202	19.910	43.959	228,9	220,8
8.	Rezerviranja troškova i rizika	202.465	39.900	98.487	48,6	246,8
9.	Ostali poslovni rashodi	133.443	180.900	478.660	358,7	264,6
10.	POSLOVNI RASHODI (1-9)	9.954.480	13.506.262	11.907.114	119,6	88,2
11.	Financijski rashodi	343.137	225.700	1.174.798	342,4	520,5
12.	UKUPNI RASHODI (10+11)	10.297.617	13.731.962	13.081.912	127,0	95,3

Obrazloženje odstupanja ostvarenja 2023. u odnosu na ostvarenje 2022. godine

Značajnije smanjenje troškova

Troškovi poštanskih i telekomunikacijskih usluga – (r.br.114 Računa dobiti i gubitka) za 17,2% (apsolutno 12.261 eura)
Zbog manjeg broja zaposlenih te povoljnijeg ugovora s tele-operaterom, manji je trošak za fiksnu telefoniju.

Usluge održavanja - (r.br.125. Računa dobiti i gubitka) za 39,5% (apsolutno 114.616 eura)
Manji je trošak krovopokrivačkih i građevinskih radova, održavanja strojarskih, energetskih, vodovodnih i instalacija vatrodajave. U odnosu na 2022. godinu veći su troškovi atesta i ispitivanja te održavanja zelenih površina.

Usluge odvjetnika i pravnog savjetovanja - (r.br.161. Računa dobiti i gubitka) za 63,9% (apsolutno 29.202 eura)
Trošak je manji zbog manjeg angažiranja odvjetnika.

Komunalne naknade - (r.br. 174. Računa dobiti i gubitka) za 24,2% (apsolutno 203.578 eura)
Svi zakupnici koji su u dugogodišnjem zakupu, direktno su se obvezni javiti u GSKG da im se ispostave računi za komunalnu naknadu, a istovremeno se za te površine zakupa Društvu smanjio trošak. Novim izračunima smanjio se i trošak naknade za uređenje voda.

Naknada troškova prijevoza na rad i s rada - (r.br. 210. Računa dobiti i gubitka) za 24,3% (apsolutno 20.775 eura)
Manji je broj zaposlenih u odnosu na prethodnu godinu.

Rezerviranja - (r.br. 259. Računa dobiti i gubitka) za 51,4% (apsolutno 103.978 eura)
Trošak rezerviranja za poticajne otpremnine je manji za 58.397 eura, a za rezerviranja po započetim sudskim sporovima za 30.641 eura u odnosu na 2022. godinu.

Značajnije povećanje troškova

Troškovi utrošene energije – (r.br.92 Računa dobiti i gubitka) za 60,4% (apsolutno 1.744.080 eura)
U odnosu na 2022. godinu trošak električne energije je veći za 1,5 milijuna eura, a trošak grijanja za 0,2 milijuna eura što je vidljivo i u Tablici 5. Analiza rashoda ostvarenih u 2023. godini - Troškovi sirovina i materijala.
Uvećani računi za energente su istovremeno subvencionirani, a subvencija iskazana kao ostali poslovni prihodi.

Usluge promidžbe - (r.br.139. Računa dobiti i gubitka) za 21,5% (apsolutno 19.946 eura)
Trošak je veći u odnosu na prethodnu godinu, a razlog je veći broj održanih sajмова te snažnija promidžba istih, osobito putem elektronskih medija.

Usluge čuvanja imovine - (r.br.144 Računa dobiti i gubitka) za 13,2% (apsolutno 26.191 eura)

Trošak je veći u odnosu na ostvareni prethodne godine zbog većeg broja i površine održanih sajмова i organiziranih događanja u vansajamsko vrijeme te viših cijena usluga zaštitara i vatrogasaca.

Student servis - (r.br.166. Računa dobiti i gubitka) za 222,2% (apsolutno 18.884 eura)

Društvo je u promatranom razdoblju angažiralo studente ne samo za rad na blagajnama i informacijama za vrijeme održavanja sajмова, već i za ostale poslove po potrebi.

Ostali nespomenuti troškovi vanjskih usluga - (r.br. 195. Računa dobiti i gubitka) za 28% (apsolutno 55.911 eura)

Veći su troškovi prefakturiranja trećim osobama za 64.366 eura, dok su troškovi suorganizacije manji za 11.787 eura.

Prigodne nagrade i darovi radnicima - (r.br.213. Računa dobiti i gubitka) za 38,7% (apsolutno 89.836 eura)

Od drugog kvartala 2023. godine maksimalno su povećane neoporezive naknade kako bi se zaposlenicima na ovaj način ublažio inflatomi pritisak.

Otpremnine - (r.br. 214. Računa dobiti i gubitka) za 239% (apsolutno 98.321 eura)

U 2023. godini isplaćene su otpremnine zbog poslovno uvjetovanih otkaza za 6 radnika u iznosu 136.810 eura, dok su u 2022. godini otpremnine za 2 radnika iznosile 41.144 eura.

Vrijednosno usklađenje - (r.br. 254. Računa dobiti i gubitka) za 128,9% (apsolutno 24.757 eura)

Zbog otvorenog stečajnog postupka otpisano je potraživanje od komitenta Inspekt u vrijednosti 29.074,80 eura.

Ostali poslovni rashodi - (r.br. 267. Računa dobiti i gubitka) za 258,7% (apsolutno 345.217 eura)

Troškovi parničnog postupka sa Hilding – Anders d.o.o. iznosili su 147.530 eura, a vrijednost otpisa tepiha 45.093,10 eura. Za prodanu imovinu je isknjižena nabavna i revalorizacijska vrijednost te je izvršen prijenos razlike između prodajne i knjigovodstvene vrijednosti na rashod u iznosu 260.034,76 eura.

Financijski rashodi - (r.br. 291. Računa dobiti i gubitka) za 242,4% (apsolutno 831.661 eura)

Redovne kamate prema ZGH i na kredit prema Erste banci, manje su za 0,1 milijun eura, dok zatezne kamate za komunalnu naknadu od 2017. do 2024. godine iznose 890.876,64 eura.

Obrazloženje odstupanja Ostvarenja 2023. u odnosu na Plan 2023. godine

Značajnije smanjenje troškova

Troškovi sirovina i materijala - (r.br.84 Računa dobiti i gubitka) za 19,1% (apsolutno 34.225 eura)

Najveće uštede su ostvarene na štand i drugom materijalu za štandove, jednokratnim tepisima te uredskom materijalu.

Troškovi utrošene energije – (r.br.92 Računa dobiti i gubitka) za 27,8% (apsolutno 1.779.645 eura)

Potrošnja električne i toplinske energije manja je od planirane kao posljedica manje potrošnje zbog povoljnijih vremenskih uvjeta.

Troškovi usluga održavanja - (r.br.125 Računa dobiti i gubitka) za 45,1% (apsolutno 144.347 eura)

Društvo je u promatranom razdoblju obavljalo samo najnužnije popravke.

Usluge promidžbe - (r.br.139. Računa dobiti i gubitka) za 33,6% (apsolutno 34.798 eura)

Racionalizacijom troškova ostvarena je značajna ušteda na uslugama promidžbe.

Ostali nespomenuti troškovi vanjskih usluga - (r.br. 195. Računa dobiti i gubitka) za 5,3% (apsolutno 14.421 eura)

Smanjenje se odnosi na smanjene troškove suorganizacije.

Otpremnine - (r.br. 214. Računa dobiti i gubitka) 44,8% (apsolutno 113.395 eura)

Manji broj radnika od planiranih je iskoristio mogućnost odlaska u prijevremenu mirovinu.

Značajnije povećanje troškova

Troškovi osoblja - (r.br. 197. Računa dobiti i gubitka) za 5,5% (apsolutno 156.596 eura)

Troškovi osoblja bilježe povećanje zbog re - sistematizacije radnih mjesta tijekom godine.

Vrijednosno usklađenje - (r.br. 254. Računa dobiti i gubitka) za 120,8% (apsolutno 24.049 eura)

Zbog stečajnog postupka je otpisano potraživanje od komitenta.

Ostali poslovni rashodi - (r.br. 267. Računa dobiti i gubitka) za 164,6% (apsolutno 297.760 eura)

Nije planiran otpis dotrajalih tepiha za koje je naknadno utvrđeno da su neupotrebljivi (45.093,10 eura), kao ni rashod nastao pri prijenosu razlike između prodajne i knjigovodstvene vrijednosti imovine prodane imovine (260.034,76 eura).

Financijski rashodi - (r.br. 291. Računa dobiti i gubitka) za 420,5% (apsolutno 949.098 eura)

Planirane su zatezne kamate za komunalnu naknadu iz 2017. godine u iznosu 350.000 eura, međutim Društvu su pristigle zatezne kamate za razdoblje 2018.-2023. u iznosu 890.876,64 eura. Kamate po ugovoru o pozajmici sa ZGH veće su za 0,1 milijun eura.

4. STANJE ZAPOSLENOSTI, FIZIČKOG OPSEGA USLUGA I KVALITETE USLUGA

4.1. Broj zaposlenih

Tablica 6. Analiza zaposlenosti Društva u 2023. godini

R. br.	O P I S	Stanje 31.12. 2022.	Rebalans 31.12.2023.	Fluktuacija u razdoblju siječanj-prosinac		Stanje 31.12.2023.		Indeksi	
				Došlo	Otišlo	Broj	Udjel %	7/3	7/4
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Broj zaposlenih na neodređeno vrijeme od toga:	132	119	13	21	124	100,0	93,9	104,2
	1.1. Muškarci	64		12	12	64	51,6	100,0	
	1.2. Žene	68		1	9	60	48,4	88,2	
2.	Broj zaposlenih na određeno vrijeme od toga:	0	0	1	1	0			
	2.1. Muškarci					0			
	2.2. Žene			1	1				
3.	UKUPNO (1+2), od toga:	132	119	14	22	124	100,0	93,9	104,2
	3.1 Muškarci	64	0	12	12	64	51,6	100,0	
	3.2. Žene	68	0	2	10	60	48,4	88,2	
4.	Od ukupno došlih :			14					
	4.1. Novozaposleni			13					
	4.2. Prijelaz iz određenog na neodređeno vrijeme								
	4.3. Prijelaz iz druge poslovno-organizacijske jedinice								
	4.4. Druge promjene			1					
5.	Od ukupno otišlih :				22				
	5.1. Prirodni odljev								
	5.2. Osobno ujetovani otkaz ugovora o radu				4				
	5.3. Podjela s osnivanjem društva / ustanove								
	5.4. Izvanredni otkaz zbog nevjerodostojnosti svjedodžbe / diplome								
	5.5. Prijelaz u drugu poslovno-organizacijsku jedinicu								
	5.6. Druge promjene				18				

Na dan 31.12.2023. godine na Zagrebačkom velesajmu d.o.o. zaposleno je **124 radnika**. Broj zaposlenih manji je za 6,1% u odnosu na broj zaposlenih na dan 31.12.2022. godine te je za 4,2% veći u odnosu planirani broj radnika.

Fluktuacije tijekom razdoblja siječanj – prosinac 2023. godine su slijedeće:

- 13 novozaposlenih radnika na neodređeno vrijeme, od toga 10 terenskih radnika,
- 1 radnik je tijekom godine imao zasnovan ugovor na određeno vrijeme (produljenje ugovora na određeno vrijeme po stjecanju uvjeta za mirovinu i navršених 65 godina života)
- 11 radnika su napustila Društvo zbog poslovno uvjetovanih otkaza,
- 4 radnika su napustila Društvo zbog osobno uvjetovanih otkaza,
- 5 radnika je s poslodavcem sporazumno raskinulo radni odnos,
- 1 radnik je stekao uvjet za redovnu mirovinu

Na Zagrebačkom velesajmu zaposleno je 8 osoba s priznatim invaliditetom.

Tablica 7. Analiza broja zaposlenih prema dobnoj strukturi

O P I S	Ukupno	Godine starosti						
		do 19 godina	20-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65 i više
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ukupno	124		3	5	16	38	62	

Analiza zaposlenih prema godinama starosti pokazuje slijedeću dobnu strukturu Društva:

20 – 24 godine	3 radnika	2,42%
25 – 34 godine	5 radnika	4,03%
34 – 44 godine	16 radnika	12,90%
45 – 54 godine	38 radnika	30,65%
55 – 64 godine	62 radnika	50,00%

4.2. Fizički opseg usluga

Tablica 8. Analiza fizičkog opsega usluga realiziranih u 2023. godini

Red. broj	Vrsta usluge	Mjerna jedinica	Ostvareno I. - XII.2022.	Plan I. - XII.2023.	Ostvareno I. - XII.2023.	Indeksi	
						6/4	6/5
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Fizički obujam osnovne djelatnosti						
1.1.	Neuređeni prostor - otvoreni, zatvoreni	m ²	17.934	26.015	23.379	130,4	89,9
1.2.	Uređenje	m ²	5.717	5.575	6.544	114,5	117,4
1.3.	Broj direktnih izlagača	kom	601	709	696	115,8	98,2
1.4.	Broj ulaznica	kom	9.214	32.582	34.707	376,7	106,5
2.	Fizički obujam zakupa poslovnog prostora	m ²	171.146	170.690	174.336	101,9	102,1

Neuređeni izlagački prostor ostvario je povećanje od 30,4% u odnosu na ostvarenje 2022. godine, a za 10,1% je manji od planiranog. Uređenje izlagačkog prostora bilježi povećanje od 14,5% u odnosu na prethodnu godinu te je za 17,4% veći od planiranog. Na sajmovima je sudjelovalo 15,8% više direktnih izlagača u odnosu na 2022. godinu, a na razini je planiranog broja. Broj prodanih ulaznica posjetiteljima veći je za 276,7% u odnosu na 2022. godinu i 6,5% u odnosu na planirani.

Povećanje bilježi zakup poslovnog prostora, kako u odnosu na prethodnu godinu, tako i u odnosu na plan.

4.3. Stanje kvalitete usluga

Ocjena zadovoljstva sajamskim projektima Zagrebačkog velesajma d.o.o. u 2023. godini izražena je temeljem izravne komunikacije projektnih timova i menadžmenta s izlagačima i posjetiteljima te praćenjem komentara u elektronskim medijima (portali), putem mrežne stranice www.zv.hr te društvenih mreža.

ZAGREBAČKI SAJAM NAUTIKE 22.-26.02.2023.

Nakon prisilne dvogodišnje pauze uzrokovane pandemijom, ove je godine održan jubilarni 30. Zagrebački sajam nautike koji je u potpunosti opravdao očekivanja izlagača i posjetitelja. Sajam je održan u 7 paviljona na više od 15.000 m² izložbene površine, a među 295 izlagača bili su svi oni koji nešto znače u hrvatskoj nautici. Zagrebački sajam nautike karakterizira cjelovitost ponude, tako da su u paviljonima bili izloženi brodovi domaćih i stranih proizvođača, vanbrodski motori, oprema za navigaciju, jedrenje, ronjenje, podvodni ribolov, nautička odjeća i obuća. Izlagači i posjetitelji zadovoljni su organizacijom i terminom sajma koji se godinama održava krajem veljače. Izlagači su ostvarili odlične poslovne rezultate. Sajam je dobro poznat svim ljubiteljima nautike u Hrvatskoj, a ovogodišnju nautičku izložbu posjetilo je više od 23.000 ljubitelja nautike

DANI LOVA I RIBOLOVA 22.-26.02.2023.

U istom terminu s Zagrebačkim sajmom nautike održani su i Dani lova i ribolova u paviljonu br. 8, te su okupili mnogobrojne lovce i ribolovce koji su priredili brojne atraktivne programe. Izlagači i posjetitelji sajma zadovoljni su terminom i organizacijom sajma, kao i činjenicom da se Dani lova i ribolova odvijaju u istom terminu s Zagrebačkim sajmom nautike koji im donosi kvalitetnu posjetu.

BEAUTY & HAIR EXPO 10.-12.03.2023.

Ovaj sajam okupio je je više od 140 izlagača u paviljonima 7a i 7 te kongresnim dvoranama, uz bogat stručno popratni program. Izlagači i posjetitelji zadovoljni su organizacijom i terminom sajma, kao i ostvarenim poslovnim rezultatima.

AMBIENTA 26.09.-01.10.2023.

Ovogodišnja jubilara 50. Ambiena, sajam posvećen namještaju i unutarnjem uređenju i ove je jeseni ponudila mnoštvo inovativnih rješenja za uređenje i opremanje interijera i eksterijera te predstavila potencijal domaće industrije, uz prezentaciju inozemnih brandova. Konceptijski osvježena Ambiena rezultat je poslovne suradnje Zagrebačkog velesajma, Zagreb Design Week-a i sajma Arhibau i kao takva ponudila je posjetiteljima cjelokupnu inspiraciju za opremanje doma te poslovnih prostora. Sinergijski efekt zajedničkog nastupa omogućio je posjetiteljima da na jednom mjestu kroz 6 dana saznaju sve novosti iz područja arhitekture, dizajna, graditeljstva, opremanja interijera i umjetnosti, i to uz jednu jedinstvenu ulaznicu. Na do sada najvećoj površini u čak 8 paviljona na više od 18.000 m² izložbene površine, svoje novitete prezentirale su najznačajnije tvrtke iz svijeta namještaja i drvne industrije, od dizajnera do proizvođača. Posjetitelji su uz cjelovit edukativni prateći program, predavanja, konferencije, stručne skupove te mnoštvo izložbi, po prvi put uživali u zabavno-kulturnom programu na otvorenom do dugo u noć, što je rezultiralo odličnom posjećenošću sajamskog termina s više od 16.000 posjetitelja. Izlagači su izrazili zadovoljstvo posjetom i promjenom koncepcije sajma te pozdravljaju suradnju s partnerima koja omogućava jačanje ukupnosti sajamskog termina.

HOTEL & GASTROTEH 26.09.-01.10.2023.

Ovaj poslovni sajam održan je u terminu Ambiente, a u paviljonu 11d okupio je ono najbolje što se može naći na tržištu: namještaj, opremu, uređaje, sustave za ekološku obradu otpadnih sirovina, proizvode i sirovine za pekarstvo i slastičarstvo. Bili su prisutni i izlagači s gastro pakiranjima prehrambenih proizvoda, tako da se na jednom mjestu okupila ponuda i potražnja ove propulzivne privredne grane.

INTERLIBER 07.-12.11.2023.

Interliber je najveća književna manifestacija u Hrvatskoj koja je i ove godine udružila najznačajnije nakladnike i knjižare. Platforma je za promociju knjiga, pisaca, čitanja, znanosti i znanja. Interliber je bio i ostao prvorazredni kulturni događaj u Zagrebu i Hrvatskoj, i ove godine kao izlagači su bili prisutni svi oni koji nešto znače u svijetu hrvatskog nakladništva. U potpuno ispunjenim paviljonima 5, 6 7a i 7, više od 300 nakladnika predstavilo je ljubiteljima pisane riječi bogat program novih izdanja s najrazličitijih područja. Više od 200 sati stručnog programa odvijalo se na dvije pozornice u paviljonima 6 i 7. Posebnu pažnju na ovogodišnjem Interliberu privukao je dolazak svjetski poznatog pisca i indijskog diplomata Vikasa Svarupa, a njegovo gostovanje organizirano je u suradnji s Veleposlanstvom Republike Indije u RH. Zajednica nakladnika i knjižara pri HGK pripremila je svakodnevni Premium program, a održan je i High five kviz za učenike viših razreda OŠ i učenike srednjih škola. Održan je i prvi filmski maraton na Interliberu. Više od 120.000 ljubitelja knjige posjetilo je ovogodišnji Interliber.

CROAGRO, SAJMOVI HRANE I ZDRAVOG ŽIVLJENJA 30.11.-03.12.2023.

Treće izdanje sajma CroAGRO i 12. izdanje Sajmova hrane i zdravog življenja ove godine realizirani su na ukupno 4.521 m² s ukupno 422 izlagača što je rekord u dosadašnjem broju izlagača na prethodnim sajmovima. Kako je situacija u sektoru poljoprivrede dosta teška, ove godine bilo je izuzetno izazovno napraviti ove sajmove. Sajmove su podržale sve mjerodavne institucije od Ministarstva poljoprivrede, Ministarstva znanosti i obrazovanja, HPK, HAPIH, Hrvatska zajednica županija, Hrvatski pčelarski savez, Hrvatska obrtnička komora, Grad Zagreb, a u stručnom dijelu naši partneri uz brojne udruge i organizacije bili su i Agronomski fakultet Zagreb i Fakultet agrobiotehničkih znanosti iz Osijeka, uz izložbu Oldtimer na ulazu. Bilo je preko 200 sati stručnog programa koji se izvodio na 7 mjesta unutar sajma. Kako je uz izlagački segment u ovim sajmovima važan i kongresni dio, ističemo organizaciju „Obaveznih edukacija za mlade poljoprivrednike“ koji žele pristupiti fondu koji dodjeljuje ministarstvo, čime smo uspjeli pokrenuti institucije da aktivno sudjeluju u realizaciji sajмова te ih dodatno angažirati u promociji zanimanja u poljoprivredi, što je i bio jedan od naših ciljeva. Otvorenje sajмова bilo je organizirano u 1/2 Kongresne dvorane, došao je veliki broj ljudi čime smo pokazali da postoji interes za ove sajmove i da imaju perspektivu. Za sve posjetitelje organizirana je i nagradna igra s 27 vrijednih nagrada. Partner sajma CroAGRO bila je Udruga prodavatelja poljoprivredne mehanizacije, što je rezultiralo bogatim izlagačkim programom, a zemlja partner na sajmovima hrane i zdravog življenja bila je Indija.

5. FINANCIJSKI REZULTATI POSLOVANJA ZA RAZDOBLJE SIJEČANJ – PROSINAC 2023.

5.1. Račun dobiti i gubitka

Tablica 11. Račun dobiti i gubitka za 2023. godinu

R. br.	Elementi	Ostvareno I. - XII. 2022.	Plan XII. 2023.	I. - Ostvareno I. - XII. 2023.	Indeksi	
1	2	3	4	5	5/3	5/4
I. Ukupni prihodi (1. + 2.)		10.327.154	14.147.000	13.882.025	134,4	98,1
1. Poslovni prihodi - ukupno, od toga:		10.267.477	14.087.000	13.826.287	134,7	98,1
1) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu (gospodarstvo i građani ukupno)		2.281.405	2.505.529	3.227.711	141,5	128,8
2) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga povezanim društvima		531.673	440.000	447.788	84,2	101,8
3) Prihodi ostvareni između podružnica						
4) Prihodi iz Proračuna Grada Zagreba, u tome:		1.634.810	1.799.471	1.887.021	115,4	104,9
a) od prodaje (za ugovorene redovne i ostale programe radova)		2.820		13.314	472,1	
b) zakupnine		1.589.519	1.757.000	1.840.107	115,8	104,7
c) subvencije i potpore		42.471	42.471	33.600	79,1	79,1
5) Drugi nespomenuti poslovni prihodi:		5.819.589	9.342.000	8.263.767	142,0	88,5
a) prihodi od zakupnina na tržištu		3.639.717	4.568.000	4.448.397	122,2	97,4
b) prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu						
c) odgođeni prihodi temeljem MRS-a 20 (besplatno ustupljena dugotrajna imovina)						
d) naplaćena otpisana potraživanja		53.997	20.000	24.174	44,8	120,9
e) prihodi od ukidanja rezerviranja		23.434	24.000	51.402	219,3	214,2
f) prihodi od revalorizacije		578.662		317.306	54,8	
g) svi drugi nespomenuti poslovni prihodi		1.523.779	4.730.000	3.422.488	224,6	72,4
2. Financijski prihodi		59.677	60.000	55.738	93,4	92,9
II. Ukupni rashodi (3. + 4.)		10.297.617	13.731.962	13.081.912	127,0	95,3
3. Poslovni rashodi - ukupno, od toga:		9.954.480	13.506.262	11.907.114	119,6	88,2
1) Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda						
2) Materijalni troškovi, u tome:		5.662.655	9.192.162	7.174.957	126,7	78,1
a) troškovi sirovina i materijala		3.103.848	6.637.829	4.811.648	155,0	72,5
b) troškovi prodane robe						
c) ostali vanjski troškovi		2.558.807	2.554.333	2.363.308	92,4	92,5
3) Troškovi za zaposlene, u tome:		3.397.682	3.530.260	3.566.319	105,0	101,0
a) troškovi osoblja		3.019.458	2.866.000	3.022.596	100,1	105,5
b) naknade troškova radnicima i izdaci za ostala materijalna prava radnika		378.224	664.260	543.723	143,8	81,9
4) Amortizacija		512.691	516.000	508.372	99,2	98,5
5) Vrijednosno usklađivanje dugotrajne i kratkotrajne imovine		19.202	19.910	43.959	228,9	220,8
6) Rezerviranja		202.465	39.900	98.487	48,6	246,8
7) Svi drugi nespomenuti poslovni rashodi		159.785	208.030	515.021	322,3	247,6
4. Financijski rashodi		343.137	225.700	1.174.798	342,4	520,5
III. Dobit prije oporezivanja		29.537	415.038	800.113	2.708,9	192,8
IV. Gubitak prije oporezivanja						
V. Porez na dobit		-3.604		63.645		
VI. Dobit razdoblja		33.141	415.038	736.468	2.222,2	177,4
VII. Gubitak razdoblja						

Ukupni prihodi Društva za razdoblje I. – XII. 2023. godine iznose 13,9 milijuna eura, što je 34,4% (apsolutno 3,5 milijuna) više od ostvarenih u 2022. godini te su 1,9% (apsolutno 0,26 milijuna) manji od planiranih.

Prihodi od prodaje usluga na domaćem tržištu veći su za 41,5% od ostvarenih u istom razdoblju 2022. godine (apsolutno 0,95 milijuna), te su za 28,8% (apsolutno 0,7 milijuna) veći od planiranih za 2023. godinu.

Prihodi od prodaje povezanim društvima manji su za 15,8% u odnosu na ostvarene 2022. godine, a u odnosu na planirane bilježe povećanje od 1,8%.

Prihodi iz Proračuna Grada veći su za 15,4% od ostvarenih u 2022. godine te za 4,9% od planiranih. Rast prihoda su ostvarile zakupnine, kako u odnosu na prethodnu godinu, tako i u odnosu na planirane. Potpore za sajamske projekte manje su za 20,9%, kako od ostvarenih prethodne godine, tako i od planiranih za 2023. godinu.

Prihodi od zakupnina ostvareni na tržištu veći su za 22,2% u odnosu na prethodnu godinu te su manji za 2,6% od planiranih.

Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja su za 55,2% manji od ostvarenih 2022. godine, a veći su od planiranih za 20,9%.

Prihodi od ukidanja rezerviranja veći su za 119,3% u odnosu na ostvarene 2022. godine i 114,2% u odnosu na planirane.

Prihodi od revalorizacije su manji za 45,2% u odnosu na 2022. godinu, a odnose se na prihode od promjene fer vrijednosti ulaganja u nekretnine.

Svi drugi nespomenuti poslovni prihodi su veći su za 124,6% od ostvarenih u 2022. godini te su za 27,6% manji od planiranih. U ukupnim nespomenutim poslovnim prihodima 2,9 milijuna se odnose na subvenciju Vlade RH za energente, a 0,3 milijuna su evidentirana temeljem usklade sa GSKG za komunalnu naknadu iz 2017. godine.

Financijski prihodi su za 6,6% manji od ostvarenih u istom razdoblju 2022. godine te su 7,1% manji od planiranih.

Ukupni rashodi Zagrebačkog velesajma za razdoblje I. – XII. 2023. godine iznose 13 milijuna eura, što je 27% više od ostvarenih u istom razdoblju 2022. godine (apsolutno 2,8 milijuna) te su 4,7% manji od planiranih (apsolutno 0,65 milijuna).

Troškovi sirovina i materijala su veći za 55% (apsolutno 1,7 milijuna) od ostvarenih 2022. godine te su manji za 27,5% (apsolutno 1,8 milijuna) od planiranih. Rast (pad) ovih troškova vezan je uz troškove energenata.

Ostali vanjski troškovi bilježe pad od 7,6% (apsolutno 0,2 milijuna) u odnosu na 2022. godinu te 7,5% u odnosu na planirane (apsolutno 0,2 milijuna).

Troškovi osoblja su na razini ostvarenih u 2022. godini te su veći od planiranih za 5,5% (apsolutno 0,16 milijuna).

Naknade troškova radnicima su veće za 43,8% (apsolutno 0,16 milijuna) od ostvarenih u 2022. godini te su za 18,1% manje od planiranih (apsolutno 0,12 milijuna).

Trošak amortizacije je na razini ostvarenja 2022. godine, kao i razini planiranog.

Troškovi vrijednosnog usklađivanja kratkotrajne imovine veći su za 128,9% od ostvarenja 2022. godine te za 220,8% od planiranih.

Rezerviranje su manja od ostvarenih u 2022. godini za 51,4% (apsolutno 0,1 milijun) te su veća od planiranih za 146,8% (apsolutno 58,5 tisuća eura).

Svi drugi nespomenuti poslovni rashodi su veći su za 222,3% (apsolutno 0,35 milijuna) od ostvarenih 2022. godine te za 147,6% (apsolutno 0,3 milijuna) veći od planiranih.

Financijski rashodi bilježe povećanje od 242,4% (apsolutno 0,8 milijuna) u odnosu na isto razdoblje prethodne godine te su za 420,5% (apsolutno 0,95 milijuna) veći od planiranih.

Ostvarena dobit razdoblja Društva Zagrebački velesajam za razdoblje I. – XII. 2023. godine iznosi 0,7 milijuna eura i veća je od planirane za 77,4%, odnosno 0,3 milijuna. U 2022. godini Društvo je ostvarilo dobit razdoblja od 33.141 eura.

5.2. Bilanca

Tablica 12. Bilanca na dan 31.12. 2023. godine

Redni broj	Naziv pozicije	Stanje na dan				Indeksi
		31.12.2022.		31.12.2023.		
		Iznos	Udjel	Iznos	Udjel	
1	2	3	4	5	6	7
AKTIVA						
1.	I. Potraživanja za upisani, a neuplaćeni kapital					0,0
2.	II. Dugotrajna imovina:					0,0
3.	Nematerijalna imovina	22.938	0,0	13.160	0,0	57,4
4.	Materijalna imovina	196.452.102	98,6	230.939.919	98,5	117,6
5.	Dugotrajna financijska imovina	192.736	0,1	128.327	0,1	66,6
6.	Potraživanja	7.817	0,0	4.251	0,0	54,4
7.	Odgođena porezna imovina	89.017	0,0	79.765	0,0	89,6
8.	Ukupno dugotrajna imovina (II.)	196.764.610	98,8	231.165.422	98,6	117,5
9.	III. Kratkotrajna imovina:				0,0	0,0
10.	Zalihe	189.255	0,1	141.292	0,1	74,7
11.	Potraživanja od kupaca	877.113	0,4	657.101	0,3	74,9
12.	Potraživanja od povezanih društava	644.148	0,3	1.084.276	0,5	168,3
13.	Ostala potraživanja (zaposleni, država i sva ostala nespomenuta potraživanja)	32.051	0,0	54.144	0,0	168,9
14.	Kratkotrajna financijska imovina	54.721	0,0	52.273	0,0	
15.	Novac u banci i blagajni	571.428	0,3	1.247.548	0,5	218,3
16.	Ukupno kratkotrajna imovina (III.)	2.368.716	1,2	3.236.635	1,4	136,6
17.	IV. Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	70.158	0,0	126.111	0,1	179,8
	UKUPNO AKTIVA (I. + II. + III. + IV.)	199.203.484	100,0	234.528.167	100,0	117,7
	Izvanbilančni zapisi	22.935.689		22.018.413		
PASIVA						
1.	I. Kapital i rezerve					
2.	Temeljni (upisani) kapital	74.356.839	37,3	74.356.839	31,7	100,0
3.	Rezerve (kapitalne, iz dobiti, fer vrijednosti)					
4.	Revalorizacijske rezerve	93.313.457	46,8	121.764.730	51,9	130,5
5.	Zadržana dobit (preneseni gubitak)	-5.401.255	-2,7	-4.623.186	-2,0	85,6
6.	Dobit (gubitak) poslovne godine	33.141	0,0	736.468	0,3	2222,2
7.	Manjinski interes					
8.	Ukupno kapital i rezerve (I.)	162.302.182	81,5	192.234.851	82,0	118,4
9.	II. Rezerviranja	1.283.204	0,6	1.235.621	0,5	96,3
10.	III. Dugoročne obveze					
11.	Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	2.287.108	1,1	1.905.923	0,8	83,3
12.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	697.422	0,4	519.177	0,2	74,4
13.	Obveze za predujmove					
14.	Obveze prema dobavljačima					
15.	Obveze po vrijednosnim papirima					
16.	Odgođena porezna obveza	20.483.442	10,3	26.728.843	11,4	130,5
17.	Sve ostale nespomenute dugoročne obveze	5.312	0,0	574.427	0,2	10813,8
18.	Ukupno dugoročne obveze (III.)	23.473.284	11,8	29.728.371	12,7	126,6
19.	IV. Kratkoročne obveze					
20.	Obveze prema poduzetnicima unutar grupe					
21.	Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	5.326.007	2,7	4.552.544	1,9	85,5
22.	Obveze za zajmove, depozite i slično	2.159.613	1,1	2.540.798	1,1	117,7
23.	Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	292.421	0,1	178.245	0,1	61,0
24.	Obveze za predujmove	602.701	0,3	224.941	0,1	37,3
25.	Obveze prema dobavljačima	2.671.124	1,3	1.078.759	0,5	40,4
26.	Obveze prema zaposlenicima	159.188	0,1	152.164	0,1	95,6
27.	Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	214.424	0,1	501.996	0,2	234,1
28.	Sve ostale nespomenute kratkoročne obveze	128.713	0,1	1.009.221	0,4	784,1
29.	Ukupno kratkoročne obveze (IV.)	11.554.191	5,8	10.238.667	4,4	88,6
30.	V. Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućeg razdoblja	590.623	0,3	1.090.657	0,5	184,7
	UKUPNO PASIVA (I. + II. + III. + IV. + V.)	199.203.484	100,0	234.528.167	100,0	117,7
	Izvanbilančni zapisi	22.935.689		22.018.413		

U strukturi aktive prevladava dugotrajna imovina s 98,6%, kratkotrajna imovina sudjeluje s 1,4%, a plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi sa 0,1%. Najveći dio pasive čine kapital i rezerve 82%, rezerviranja sudjeluju s 0,5%, dugoročne obveze s 12,7%, kratkoročne obveze s 4,4%, a odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja s 0,5%.

Društvo je sukladno zahtjevima Hrvatskih Standarda Financijskog Izvješćivanja naručilo procjenu vrijednosti nekretnina od strane neovisnog procjenitelja koje se sukladno računovodstvenim politikama Društva nakon početnog priznavanja zemljišta iskazuju po metodi revalorizacije odnosno po revaloriziranom iznosu. Revalorizacija vrijednosti zemljišta obavljena je u 2006., 2011., 2015., 2019. te 2023. godini. Efekti porasta vrijednosti zemljišta je sukladno HSFI provedeno kroz aktivu odnosno pasivu društva te nije imalo utjecaja na račun dobiti i gubitka razdoblja.

6. INVESTICIJE

Tablica 13. Analiza investicija realiziranih u 2023. godini

R. br.	Namjena investicija	Ostvareno I - XII 2022.		Plan I - XII 2023.		Ostvareno I - XII 2023.		Indeksi	
		Iznos	udjel	Iznos	udjel	Iznos	udjel		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	GRAĐEVINSKI OBJEKTI, od toga najviše:	0	0	205.975	42	65.300	57		32
1.1.	ugradnja tehnološki naprednije umjesto postojeće rasvjete po objektima ZV-a radi poboljšanja energetske učinkovitosti			25.000	5				
1.2.	prijelaz s direktnog na indirektni način grijanja P8-11			13.272	3				
1.3.	uređenje podova sajamskih paviljona			13.478	3				
1.4.	uređenje toaleta sajamskih paviljona			25.000	5				
1.5.	vatrodojavna centrala P-25 - zamjena stare			30.000	6		0		0
1.6.	uređenje zidova paviljona 7 i 8			30.000	6	15.047	13		50
1.7.	sanacija paviljona 34 od posljedica oluje 18.7.2023.			62.500	13	20.934	18		33
1.8.	sanacija paviljona 5			4.725	1	28.045	24		594
1.9.	mjerila ta toplinsku energiju					1.274	1		
1.10.	sanacija stropa i krova paviljona 11			2.000	0		0		0
2.	UKUPNO OPREMA	15.958	55	155.467	32	42.737	37	268	27
2.1.	POSTROJENJA I OPREMA	15.551	54	91.301	19	37.155	32	239	41
2.1.1.	Uredska oprema	9.212	32	28.535	6	21.217	18	230	74
2.1.1.1.	2. Kompjutorsko informatička oprema	8.814	30	28.535	6	21.217	18	241	74
2.1.1.2.1.	računala, skeneri, printeri	8.814	30	15.263	3	21.217	18	241	139
2.1.1.2.2.	serveri + ups			10.618	2		0		0
2.1.1.2.3.	ostala računalna oprema			2.654	1				
2.1.1.3.	3. Ostala elektronička oprema	398	1						
2.1.1.4.	4. Ostala uredska oprema								
2.1.2.	Mjerni i kontrolni uređaji	0	0	1.327		0			
2.1.2.1.	TK mjerni instrumenti			1.327					
2.1.3.	Oprema za grijanje ventilaciju i rashladni uređaji	3.758	13	7.570	2	6.196	5	165	82
2.1.3.1.	klima uređaji	3.758	13	6.000	1	4.482	4	119	75
2.1.3.2.	usisavači			1.570		1.714	1		109
2.1.4.	Oprema za protupožarnu zaštitu								
2.1.5.	Ostala oprema	2.581	9	53.869	11	9.742	8	377	18
2.1.5.1.	ostala oprema za obavljanje komunalnih djelatnosti - spremnici	783	3	1.327					
2.1.5.2.	mini wash					677			
2.1.5.3.	višenamjenski stroj za košnju trave			14.261	3	4.600			
2.1.5.4.	octa namještaj (stolci, hladnjaci, vrata)	1.798	6	9.473	2	600		33	6
2.1.5.5.	reflektori			2.654	1				
2.1.5.6.	priključni ormarići za izložbene prostore			10.618	2				
2.1.5.7.	nova teretna vrata na paviljonima			6.636	1				
2.1.5.8.	foto aparat kompaktni			100		100			100
2.1.5.9.	mikrofoni bežični			3.800	1	3.765	3		99
2.1.5.10.	sušila za ruke			5.000	1				
2.2.	ALAT, POGONSKI I UREDSKI NAMJEŠTAJ I OSTALO	407	1	34.166	7	5.582	5	1.371	16
2.2.1.	zamjena dotrajalih distributivnih transformatora - kom 1			26.545	5				
2.2.2.	telefonske i telegrafске centrale i pripadajući uređaji (mob)	2	0	1.327		2		100	0
2.2.3.	motorna pila, puhač lišća, kresač visokih grana, čistač okretnim četkama			2.894	1	2.057	2		71
2.2.4.	stalci (klamerice) za parkiranje bicikla			3.000	1	2.599	2		87
2.2.5.	uredski namještaj	405	1	400		924		228	231
2.3.	TRANSPORTNA SREDSTVA U CESTOVNOM PROMETU	0	0	30.000	6	0			
2.3.1.	mali kamion			30.000	6				
3.	SVE DRUGE INVESTICIJE, od toga najviše:	13.007	45	126.086	26	7.008	6	54	6
3.1.	izrada konzervatorskog elaborata i podloga za zaštićene paviljone			13.272	3				
3.2.	Izrada projekta rekonstrukcije / zamjene Vodocrpna stanica	13.007	45						
3.3.	izrada tehničke dokumentacije sanacije krova paviljona 11A			13.272	3				
3.4.	provedba energetskih pregleda i izrada izvješća o provedenim energetskim pregledima paviljona 7, 12, 13, 23, JU, UZ I i UZ II- zakon.obv.			13.272	3				
3.5.	glavni pregled nosivih čeličnih konstrukcija paviljona 1,2,5,6,8,8a,10,12,10,a-11A,11d,15,22,24,25,32,34,36,39,UZ II, E, nadstrešnica ispred JU - zak.obveza			79.634	16				
3.6.	glavni pregled drvenih nosivih konstrukcija paviljona 14a i 20 - zakon.obv.			6.636	1				
3.7.	zaštitni znak					7.008	6		
	UKUPNO 1+2+3	28.965	100	487.528	100	115.045	100	397	24

U 2023. godini Društvo Zagrebački velesajam realiziralo je kapitalnih investicija u vrijednosti 115.045 eura, a investirano je u slijedeće:

1. Građevinski objekti	65.300
• uređenje zidova paviljona 7 i 8	15.047
• sanacija paviljona 34 od posljedica oluje 18.07.2023.	20.934
• sanacija paviljona 5	28.045
• mjerila za toplinsku energiju	1.274
2. Oprema	42.737
• kompjutersko informatička oprema	21.217
• klima uređaji	4.482
• usisavači	1.714
• mini wash	677
• višenamjenski stroj za košnju trave	4.600
• octa namještaj (hladnjaci, vrata)	600
• foto aparat kompaktni	100
• mikrofoni bežični	3.765
• kresač visokih grana	1.685
• motorna pila	372
• stalak za bicikle 4 kom	2.599
• uredski namještaj	924
• mobilni telefoni	2
3. Nematerijalna imovina	7.008
• Zaštitni znak	7.008

Tablica 14. Izvori financiranja investicija

R. br.	Izvori financiranja investicija	Ostvareno I - XII 2022.		Plan I - XII 2023.		Ostvareno I - XII 2023.		Indeksi	
		Iznos	udjel	Iznos	udjel	Iznos	udjel	7/3	7/5
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I.	Osigurani izvori financiranja investicija, u tome:								
1.	Vlastita sredstva	28.965	100,0	487.528	100,0	115.045	397,2	397,2	23,6
2.	Tuđa sredstva, od toga:	0	0,0	0	0,0	0	0,0		
2.1.	Kredit banke		0,0		0,0		0,0		
2.2.	Financijski leasing		0,0		0,0		0,0		
2.3.	Proračun Grada Zagreba		0,0		0,0		0,0		
2.4.	Naknada za razvoj javne vodoopskrbe i javne odvodnje		0,0		0,0		0,0		
2.5.	Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost								
2.6.	Fondovi EU		0,0		0,0		0,0		
2.8.	Proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave		0,0		0,0		0,0		
2.9.	Sva druga nespomenuta tuđa sredstva		0,0		0,0		0,0		
	Ukupno osigurani izvori financiranja investicija (I.)	28.965		487.528		115.045		397,2	23,6
II.	Neosigurani izvori financiranja investicija (II.)								
III.	Ukupno (I.+II.)	28.965	100,0	487.528	100,0	115.045	100,0	397,2	23,6

Investicije u iznosu 115.045 eura su realizirane iz vlastitih sredstava.

Zbog visokih naslijeđenih obveza iz prijašnjih razdoblja, prioritet u poslovanju Društva bila je stabilizacija operativnog poslovanja, maksimiziranje prihoda te rješavanje problema kratkoročne likvidnosti društva. Visoka popunjenost paviljonskih prostora u cilju maksimiziranja prihoda ograničila je investicijsku aktivnost u 2023. godini.

7. KLJUČNI POKAZATELJI USPJEHA

Tablica 15. Ključni financijski pokazatelji za 2023.

R. Br.	Ključni pokazatelji uspjeha	Željena razina	Ostvareno		Indeks 5/4
			Ostvareno XII 2022	Ostvareno I - XII 2023.	
1	2	3	4	5	6
a) Ekonomski aspekt poslovanja					
1	Pokazatelj opće ekonomičnosti (Ukupni prihodi / Ukupni rashodi x 100) (poslovni odnos)	Minimalno > 100	100,3	106,1	105,8
2	Pokazatelj proizvodnosti (Ukupni prihodi / prosječan broj zaposlenih) (iznosi u eurima, bez centi)	Kontinuirano povećanje	78.236	111.952	143,1
3	Pokazatelj rentabilnosti (Bruto dobit / Ukupni prihod x 100) (%)	Minimalno > 1%	0,3	5,8	2015,2
4	Operativna dobit (EBIT = Poslovni prihodi - Poslovni rashodi) (iznosi u eurima, bez centi)	Kontinuirano povećanje > 0	312.997	1.919.173	613,2
5	Pokazatelj samofinanciranja - financijske stabilnosti: udjel vlastitog kapitala u izvorima financiranja imovine (Kapital i rezerve iz rezerviranja / Pasiva x 100) (%)	> 30%	31.12.2022. 82,1	31.12.2023. 82,5	100,5
6	Pokazatelj likvidnosti - koeficijent opće likvidnosti (Kratkotrajna imovina / Kratkoročne obveze x 100) (koeficijent)	Optimalni koeficijent 2,00	31.12.2022. 0,2	31.12.2023. 0,3	157,8
b) Socijalni aspekt poslovanja					
7	Prosječna mjesečna isplaćena neto-plaća po zaposlenom za razdoblje siječanj - prosinac / siječanj - prosinac - ukupno (iznosi u eurima, bez centi)		Ostvareno I - XII 2022. 1.091,0	Ostvareno I - XII 2023. 1.254,0	114,9
	7.1. Prosječna mjesečna neto-plaća za muškarce (iznosi u eurima, bez centi)		1.050,0	1.248,0	118,9
	7.2. Prosječna mjesečna neto-plaća za žene (iznosi u eurima, bez centi)		1.129,0	1.260,0	111,6
8	Udjel troškova za zaposlene u ukupnim operativnim troškovima (Troškovi osoblja + nakanade troškova radnicima i izdaci za ostala materijalna prava / Poslovni rashodi x 100) (%)	< 50% (Smanjenje rashoda osoblja sukladno uvjetima i rezultatima)	34,1	30,0	87,8
c) Ekološki aspekt poslovanja					
9	Udjel troškova utrošene energije u ukupnim operativnim troškovima (Troškovi utrošene energije / Poslovni rashodi x 100) (%)	Kontinuirano smanjenje	29,0	38,9	134,1

Ekonomičnost poslovanja mjerena odnosom ostvarenih ukupnih prihoda i rashoda raste 5,8%, obzirom da ukupni prihodi rastu 34,4%, a ukupni rashodi za 27% u odnosu na 2022. godinu.

Proizvodnost rada se iskazuje odnosom ukupnih prihoda i broja zaposlenih. Proizvodnost raste za 43,1% u odnosu na 2022. godinu, obzirom da su ostvareni prihodi veći za 34,4%, a broj zaposlenih je manji za 6,1%.

Rentabilnost poslovanja je značajno je veća, obzirom je Društvo u 2023.godini ostvarilo višestruko veću dobit u odnosu na prethodnu godinu.

Operativna dobit EBIT veća je šest puta u odnosu na prethodnu godinu.

Pokazatelj financijske stabilnosti mjeren udjelom kapitala i rezervi te rezerviranja u ukupnoj pasivi veći je za 0,5% u odnosu na prethodnu godinu.

Pokazatelj likvidnosti pokazuje trend rasta i veći je za 57,8% u odnosu na 2022. godinu.

Udjel troškova za zaposlene u ukupnim operativnim troškovima je manji za 12,2% u odnosu na 2022. godinu.

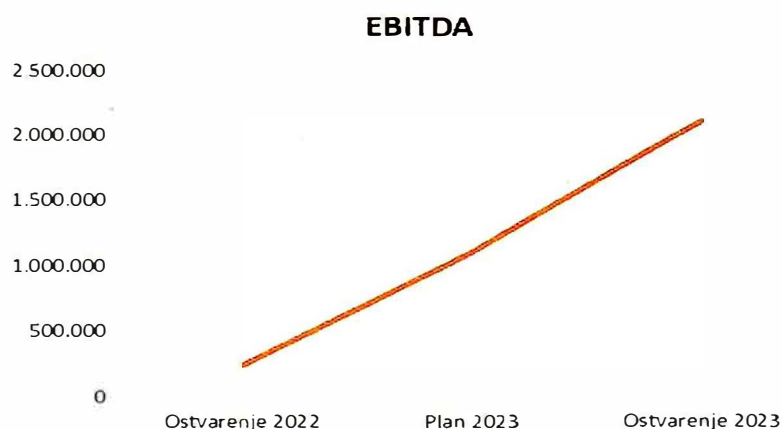
Ekološki aspekt poslovanja – iskazano je povećanje od 34,1% u odnosu na prethodnu godinu, obzirom da su troškovi utrošene energije rasli 60,4%.

8. OČEKIVANI BUDUĆI RAZVOJ DRUŠTVA I AKTIVNOSTI ISTRAŽIVANJA I RAZVOJA

U 2023. godini napravljen je značajan iskorak u poslovanju Društva koje je 2023. godinu završilo sa dobiti prije oporezivanja u iznosu od 800.113 eura te je ostvarilo smanjenje kratkoročnih obveza u iznosu od 1,3 milijuna eura.

R.br.	Opis	Ostvareno 1.-XII.2022.	Plan 1.-XII.2023.	Ostvareno 1.-XII.2023.	Plan 1.-XII.2024.	Indexi 5/3	5/4	6/5
1	2	3	4	5	6	6	7	8
1.	POSLOVNI PRIHODI	10.267.477	14.087.000	13.826.287	15.035.000	134,7	98,1	108,7
1.1.	- prihodi od revalorizacije	578.662		317.306		54,8		
2.	POSLOVNI RASHODI	9.954.480	13.506.262	11.907.114	13.396.000	119,6	88,2	112,5
2.1.	- amortizacija	512.691	516.000	508.372	520.000	99,2	98,5	102,3
3.	EBITDA (korigirana za revalorizaciju)	247.026	1.096.738	2.110.239	2.159.000	854,3	192,4	102,3

Iz priloženog grafikona jasno je vidljiv oporavak poslovanja kroz pozitivno kretanje EBITDA-e od one ostvarene u 2022. godini te značajnog povećanja u 2023. godini. Operativna dobit EBIT u 2023. godini iznosi 1,9 milijuna i šest puta je veća u odnosu na 2022. godinu.

Društvo Zagrebački velesajam d.o.o. očekuje da će u 2024. godini ostvariti dobit prije oporezivanja u iznosu 1.352.000 eura, dok je očekivana EBITDA 2.159.000 eura odnosno 14% od planiranih poslovnih prihoda.

Zagrebački velesajam d.o.o. će u 2024. godini nastaviti stavljati fokus svog poslovanja na organizaciju sajmova i događanja s ciljem poboljšane realizacije postojećih sajmova. Obzirom da je 2024. godina, godina bienalnih sajmova, društvo planira organizirati čak 9 specijaliziranih sajmova.

U 2024. godini najveću neizvjesnost donosi odluka Europske Komisije o ukidanju subvencija za energente Vlade Republike Hrvatske što bi usporilo daljnju stabilizaciju likvidnosti i dodatno odgodilo ozbiljnija prijeko potrebna ulaganja u poslovanje društva. Također, stanje na tržištu rada odnosno manjak raspoložive radne snage predstavljat će izazov obzirom da je planirano zapošljavanje značajnijeg broja radnika na terenu radi smanjenja troškova vanjskih usluga.

U 2024. godini planira se:

- daljnja stabilizacija likvidnosti s ciljem daljnjeg smanjenja kratkoročnih obveza Društva;
- organizacija sajamskih aktivnosti:
 - pred nama je godina održavanja bijenalnih sajмова u okviru koje će se organizirati sajmovi Dentex i Biam i zavarivanje
 - priprema sponzorskih paketa s ciljem približavanja najvećim tvrtkama u Gradu Zagrebu i Republici Hrvatskoj – u 2023. godini inicirane pojedine suradnje;
 - nastavak suradnje s brojnim veleposlanstvima u cilju pronalaženja dodatnih zemalja partnera za pojedine sajamske projekte;
 - jačanje institucionalne podrške sajmovima;
- snažan naglasak na rastu prihoda od zakupa:
 - u fokusu će biti paviljon 12 i pronalazak kvalitetnijeg miksa stanara u svrhu poboljšanja ponude posjetiteljima kao i povećanje prihoda od zakupa
 - nastavak primjene indeksacije postojećih zakupa za indeks potrošačkih cijena;
 - raspisivanje natječaja za zakup za sve raspoložive slobodne prostore – nastavljamo sa snažnim povećanjem prihoda od zakupa poslovnih prostora.
- reorganizacija
 - novo zapošljavanje radnika na terenu s ciljem smanjenja troškova vanjskih dobavljača tijekom organizacije sajamskih projekata s jedne strane te pojačani angažman na održavanju objekata van sezone sajмова.
- investicije:
 - izrada glavnog projekta postavljanja solarnih elektrana na krovove paviljona unutar Zagrebačkog velesajma;
 - značajnije ulaganje u građevinske objekte kroz sanaciju krovista i podova paviljona
 - ulaganje u štand opremu i materijal
 - početak uklanjanja ilegalnih objekata na istočnom dijelu Zagrebačkog Velesajma

- Aktivnosti usmjerene na približavanje lokalnoj zajednici:
 - suorganizacija festivalskih i konferencijskih događanja
 - organizacija većeg broja događanja usmjerenih lokalnoj zajednici.
- Priprema za razvoj lokacije:
 - daljnje definiranje razvojnog plana lokacije Zagrebačkog velesajma;
 - analiza potencijalne namjene zaštićenih paviljona Zagrebačkog velesajma s prioritetom na onima koji su van funkcije.

U 2024. godini nastavljamo s oporavkom i očekujemo dodatni rast EBITDA-e od 2,3% u odnosu na ostvarenje za 2023. godinu.

Zagrebački velesajam d.o.o. će i u 2024. godini staviti fokus svog poslovanja na organizaciju sajmova i događanja s ciljem poboljšanja realizacije postojećih sajmova i pripreme novih.

Tijekom 2024. godine se nastavlja reorganizacija poslovanja i kadrova radi dodatnog podizanja profitabilnosti. Društvo planira zapošljavanje dodatnih radnika, ponajviše na održavanju i pripremi sajmova, s ciljem daljnjeg smanjenja troškova vanjskih usluga i povećanje razine usluge s ciljem boljeg pozicioniranja sajmova. Također, Društvo će nastaviti s rješavanjem problema kratkoročnih obveza - u 2023. godini iste su smanjenje za čak 1,3 milijuna eura te očekujemo nastavak ovog trenda i u 2024. godini.

S obzirom na visoku razinu kratkoročne zaduženosti, koja je nastala kao rezultat poslovanja iz prijašnjih razdoblja, u 2024. se ipak stječu uvjeti za ulaganja u novu opremu te pripreme projektne dokumentacije za veće projekte, kao i mogućnost planiranja većih sredstava za operativno održavanje objekata i infrastrukture Zagrebačkog velesajma.

9. STJECANJE VLASTITIH DIONICA

Trgovačko društvo Zagrebački velesajam d.o.o. u 2023. godini nije stjecalo vlastite poslovne udjele niti pričuve za stjecanje istih.

10. PODRUŽNICE DRUŠTVA

Trgovačko društvo Zagrebački velesajam d.o.o. od 01.01.2018. godine posluje kao samostalno društvo u 100% vlasništvu grada Zagreba te u svojoj organizacijskoj strukturi nema podružnica.

11. FINANCIJSKI INSTRUMENTI DRUŠTVA

Financijsku imovinu društva čine novčana sredstva na računima, potraživanja od zaposlenih temeljem danih stambenih kredita radnicima Društva te potraživanja od kupaca. Financijske obaveze čine obaveze po pozajmici primljenoj od Zagrebačkog holdinga nakon izvršene statusne promjene izdvajanja i transformiranja u samostalno trgovačko društvo, obaveze prema kreditnim institucijama s osnove realiziranog investicijskog kredita, obveze prema dobavljačima, zaposlenima te ostale kratkoročne obveze.

12. IZLOŽENOST POSLOVNIM RIZICIMA

U uvjetima suvremenog poslovanja Društvo je izloženo različitim poslovnim rizicima, posebno tržišnom, financijskom te riziku likvidnosti.

Ciljevi upravljanja financijskim rizikom:

Radi prognoziranja mogućnosti nastupa situacije koja se može negativno odraziti na poslovanje i ostvarivanje ciljeva Društva, Odjel za kontroling i rizike identificira financijske rizike, utvrđuje njihov potencijalni utjecaj na poslovanje Društva u budućnosti i upravlja financijskim rizicima.

Služba za računovodstvo, financije i kontroling obavlja financijske usluge za Društvo i koordinira financijsko poslovanje Društva na domaćem financijskom tržištu, te prati i upravlja financijskim rizicima vezano uz poslovne aktivnosti Društva. Najvažniji financijski rizici uključuju rizik likvidnosti, valutni rizik i kamatni rizik.

Upravljanje rizikom kapitala:

Društvo upravlja svojim kapitalom kako bi osiguralo da Društvu bude omogućen vremenski neograničen nastavak poslovanja, uz istovremenu realizaciju najvećeg mogućeg povrata za interesne strane kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala.

Tržišni i valutni rizik:

Društvo posluje na domaćem tržištu. Društvo prihode ostvaruje na domaćem tržištu u eurima.

Društvo nema značajne iznose imovine ili obveza u stranoj valuti, odnosno nije izloženo valutnom riziku.

Kreditni rizik:

Kreditni rizik je rizik neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Društva koji utječe na eventualni financijski gubitak Društva. Društvo u poslovanju s kupcima prikuplja instrumente osiguranja plaćanja u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovorenih obveza. Kupci se razvrstavaju u skupine

rizičnosti prema financijskim pokazateljima poslovanja i dosadašnjem poslovanju s Društvom te za svaku skupinu primjenjuju odgovarajuće mjere zaštite od kreditnog rizika. Društvo posluje s velikim brojem kupaca različite djelatnosti i veličine. Potraživanja od kupaca usklađena su za vrijednost sumnjivih i spornih potraživanja.

Rizik likvidnosti:

Instrumenti koji se koriste za praćenje i smanjivanje rizika likvidnosti: analiza i upravljanje novčanim tokovima, analiza imovine i izvora financiranja imovine, instrumenti osiguranja plaćanja, ugovorene kreditne linije na revolving principu i slično.

13. ZAKLJUČNE OCJENE

Društvo je u 2023. godini nastavilo na zaokretom u poslovanju te je ostvarena dobit razdoblja nakon oporezivanja iznosila 736.468 eura. Dobit Društva u 2023. godini veća je za čak 20 puta od one ostvarene u 2022. godini što je jasan pokazatelj nastavka oporavka poslovanja Društva.

Društvo je tijekom 2023. godine smanjilo kratkoročne obveze za čak 1,3 milijuna eura (11%) te one na dan 31.12.2023. godine iznose 10,3 milijuna eura što ukazuje na pozitivan trend na putu rješavanja problema kratkoročne likvidnosti s kojom je Društvo bilo suočeno.

Očekuju se dodatna poboljšanja u operativnom poslovanju Društva, usmjerena na daljnju provedbu plana operativnog i financijskog restrukturiranja, kojim će se Društvo intenzivno baviti tijekom cijele 2024. godine, kako bi se nastavilo s planom pokrića akumuliranih gubitaka iz ranijih godina te osigurao stabilan organski rast za nastavak održivog poslovanja Društva.

U Zagrebu, 24. svibnja 2024.

Direktorica Društva

Renata Suša